

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2019. szeptember 5.*

„Előzetes döntéshozatal – Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – (EU) 2016/343 irányelv – A 4. cikk (1) bekezdése – Az ártatlanság véelme – A bűnösségre történő nyilvános utalások – Az ügyész és a bűncselekmény elkövetője között megkötött vádalku – Az ilyen vádalkut nem kötő vádlottak azonosítását előíró nemzeti ítélkezési gyakorlat – Alapjogi Charta – 48. cikk”

A C-377/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Spetsializiran nakazatelen sad (szakosított büntetőbíróság, Bulgária) a Bírósághoz 2018. június 8-án érkezett, 2018. május 31-i határozatával terjesztett elő az

AH,

PB,

CX,

KM

és

PH

ellen folytatott,

MH

részvételével folyamatban lévő büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: A. Arabadjiev tanácselnök, T. von Danwitz és C. Vajda (előadó) bírák,

főtanácsnok: H. Saugmandsgaard Øe,

hivatalvezető: M. Aleksejev egységvezető,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. március 13-i tárgyalásra,

* Az eljárás nyelve: bolgár.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a német kormány képviselőjében kezdetben: T. Henze, E. Lankenau és M. Hellmann, meghatalmazotti minőségben, később: E. Lankenau és M. Hellmann, meghatalmazotti minőségben,
  - az olasz kormány képviselőjében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: S. Faraci avvocato dello Stato,
  - az Európai Bizottság képviselőjében R. Troosters és Y. G. Marinova, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2019. június 13-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a büntetőeljárás során az ártatlanság véelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/343 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2016. L 65., 1. o.) (16) preambulumbekzdésének első mondatával és (17) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezett 4. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérdés az AH, PB, CX, KM és PH ellen egy bünszervezetben való feltételezett részvételük miatt indított büntetőeljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A Charta

- 3 Az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) „Az ártatlanság véelme és a védelemhez való jog” című 48. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Minden gyanúsított személyt mindaddig ártatlannak kell vélelmezni, amíg bűnösségét a törvénynek megfelelően meg nem állapították.

(2) Minden gyanúsított személy számára biztosítani kell a védelemhez való jogának tiszteletben tartását.”
- 4 A Chartához fűzött magyarázatok (HL 2007. C 303., 17. o.) a Charta 48. cikkével kapcsolatban kifejtik, hogy e rendelkezés megfelel az 1950. november 4-én Rómában aláírt, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény (kihirdette: az 1993. évi XXXI. tv.; a továbbiakban: EJE) 6. cikke (2) és (3) bekezdésének.

- 5 A Chartának „A jogok és elvek hatálya és értelmezése” című 52. cikkének (3) bekezdése a következőket mondja ki:

„Amennyiben e Charta olyan jogokat tartalmaz, amelyek megfelelnek az [EJEE]-ben biztosított jogoknak, akkor e jogok tartalmát és terjedelmét azonosnak kell tekinteni azokéval, amelyek az említett egyezményben szerepelnek. Ez a rendelkezés nem akadályozza meg azt, hogy az Unió joga kiterjedtebb védelmet nyújtson.”

A 2016/343 irányelv

- 6 A 2016/343 irányelv (1), (4), (5), (9), (10), (16) és (48) preambulumbekkezdése szerint:

„(1) [A Charta] 47. és 48. cikke, az [EJEE] 6. cikke, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 14. cikke és az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 11. cikke rögzítik az ártatlanság véelmét és a tisztességes eljárásról való jogot.

[...]

(4) [Az ítéletek és egyéb igazságügyi {helyesen: bírósági} határozatok kölcsönös elismerése elvének] érvényesítése előfeltételként szükségessé teszi, hogy a tagállamok megbízzanak egymás büntető igazságszolgáltatási rendszerében. A kölcsönös elismerés alapelveinek terjedelme számos tényezőtől függ, így a gyanúsítottak és a vádlottak jogait garantáló mechanizmusoktól és az említett alapelv alkalmazásának megkönnyítéséhez szükséges közös minimumszabályoktól.

(5) Noha a tagállamok részes felei az EJEE-nek és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának, a tapasztalatok szerint ez önmagában nem minden esetben nyújt alapot arra, hogy kellő mértékben megbízzanak a többi tagállam büntető igazságszolgáltatási rendszerében.

[...]

(9) Ezen irányelv célja a büntetőeljárásban a tisztességes eljárásról való jog erősítése azáltal, hogy az ártatlanság véelmének egyes vonatkozásaira és a tárgyaláson való jelenlét jogára vonatkozó közös minimumszabályokat rögzít.

(10) A gyanúsítottak és a vádlottak eljárási jogainak védelmét szolgáló közös minimumszabályok meghatározásával ez az irányelv a tagállamok egymás büntető igazságszolgáltatási rendszereibe vetett bizalmának megerősítését, és ezáltal a büntetőügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerésének megkönnyítését célozza. Az ilyen közös minimumszabályok a polgárok szabad mozgásának akadályait is megszüntethetik a tagállamok egész területén.

[...]

(16) Az ártatlanság véelmét sértené, ha a hatóságok nyilvános nyilatkozatai vagy az igazságügyi [helyesen: bírósági] határozatok – a bűnösség kérdésében hozott határozatokat leszámítva – a gyanúsítottokra vagy a vádlottokra bűnösnek utalnának egészen addig, amíg e személy bűnösségét jogszerűen meg nem állapították. Az ilyen nyilatkozatok és igazságügyi [helyesen: bírósági] határozatok nem tükrözhetnek olyan véleményt, hogy az említett személy bűnös. Ez nem érinti azokat a vádhatósági cselekményeket – így például a vádemelést –, amelyek célja a gyanúsított vagy a vádlott bűnösségének bizonyítása, és nem érinti az olyan igazságügyi [helyesen: bírósági] határozatokat, amelyek eredményeként valamely felfüggesztett büntetés végrehajthatóvá válik, feltéve, hogy tiszteletben tartották a védelemhez való jogot. Nem érinti ez az olyan igazságügyi vagy más illetékes hatóság által meghozott eljárási természetű előzetes határozatokat sem,

amelyek gyanún vagy terhelő bizonyítékokon alapulnak – így például az előzetes letartóztatásról hozott határozatokat –, feltéve, hogy az említett határozatok nem utalnak bűnösként a gyanúsítottra vagy a vádlottra. Előfordulhat, hogy az illetékes hatóságnak az eljárási természetű előzetes határozat meghozatala előtt meg kell győződnie arról, hogy elegendő terhelő bizonyíték áll-e rendelkezésre a gyanúsítottal vagy a vádlottal szemben az említett határozat meghozatalának megindokolására, és a határozat ezekre a bizonyítékokra tartalmazhat utalást.

[...]

(48) Mivel ezen irányelv minimumszabályokat határoz meg, a tagállamok kiterjeszthetik az ezen irányelvben meghatározott jogokat annak érdekében, hogy magasabb szintű védelmet nyújtsanak. A tagállamok által nyújtott védelem szintje sosem csökkenhet a Charta vagy az EJEE által biztosított, a Bíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága által értelmezett standardok alá.”

7 A 2016/343 irányelv „Tárgy” című 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ez az irányelv az alábbiakra vonatkozó közös minimumszabályokat állapítja meg:

- a) a büntetőeljárás során az ártatlanság védelmének egyes vonatkozásai;
- b) a büntetőeljárás során a tárgyaláson való jelenlét joga.”

8 Ezen irányelv „Hatály” című 2. cikke a következőképpen szól:

„Ezt az irányelvet azokra a természetes személyekre kell alkalmazni, akik büntetőeljárásban gyanúsítottak vagy vádlottak. Ezt az irányelvet a büntetőeljárás minden szakaszában alkalmazni kell, attól a pillanattól kezdve, amikor valamely személyt bűncselekmény vagy feltételezett bűncselekmény elkövetésével gyanúsítanak vagy vádolnak meg, azon határozat jogerőre emelkedéséig, amelyben véglegesen megállapítást nyer, hogy a gyanúsított vagy a vádlott elkövette-e az érintett bűncselekményt.”

9 Ezen irányelvnek „A bűnösségre történő nyilvános utalások” címet viselő 4. cikkének (1) bekezdése ekként rendelkezik:

„A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy egészen addig, amíg a gyanúsítottak vagy a vádlottak bűnösségét jogszerűen meg nem állapították, a hatóságok nyilvános nyilatkozatai, valamint az igazságügyi [helyesen: bírósági] határozatok – a bűnösséget megállapító határozatokat kivéve – ne utaljanak az említett személyekre úgy, mintha bűnösök lennének. Ez nem érinti azokat a vádhatósági cselekményeket, amelyek célja a gyanúsított vagy a vádlott bűnösségének bizonyítása, és nem érinti azokat az igazságügyi vagy más illetékes hatóság által meghozott eljárási természetű előzetes határozatokat sem, amelyek gyanún vagy terhelő bizonyítékokon alapulnak.”

10 Ugyanezen irányelv „Átültetés” című 14. cikkének (1) bekezdése szerint:

„A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2018. április 1-ig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.”

A bolgár jog

- 11 A Nakazatelno-protsesualen kodeks (a büntetőeljárásról szóló törvénykönyv, a továbbiakban: NPK) 381. cikke értelmében a bűnösségét beismerő terhelt a nyomozás befejezését követően a védője közvetítésével vádalkut köthet az ügyésszel.
- 12 Az NPK 381. cikkének (5) bekezdése a következőket írja elő:
- „A vádalkut írásba kell foglalni, és az alábbi kérdésekre vonatkozó beismerést kell tartalmaznia:
1. bűncselekményt követtek-e el, a vádlott követte-e el, felróható-e ez utóbbinak az elkövetés, a cselekmény bűncselekménynek minősül-e, és mely törvényi tényállást valósítja meg?
- [...]”
- 13 Az NPK 381. cikkének (7) bekezdése a következőképpen rendelkezik:
- „Ha az eljárás több személy ellen folyik [...], a vádalkut e személyek közül néhány is megkötheti [...]”
- 14 Az NPK 382. cikkének (5) bekezdése kimondja:
- „A bíróság módosításokat javasolhat a vádalkuban, amelyeket az ügyésszel és a vádlottak védőivel megtárgyal. A vádlottat hallgatják meg utoljára.”
- 15 Az NPK 382. cikkének (7) bekezdése értelmében a bíróság jóváhagyja a vádalkut, ha az nem ütközik törvénybe és a jó erkölcsbe.
- 16 Az NPK 383. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a vádalku a jogerős ítélettel azonos hatályú.
- 17 A zakon za grazhdanskata registratsia (az anyakönyvezésről szóló törvény) 12–14. cikke értelmében a bolgár állampolgárok neve három részből áll: az utónév, az apa neve és a családnév. Az e törvény 11. cikkének (1) bekezdésében meghatározott nemzeti azonosító számmal is rendelkeznek, amely hatósági azonosítóként lehetővé teszi a szóban forgó személy egyértelmű azonosítását.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 18 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy AH, PB, CX, KM, PH és MH ellen egy, a 2014 novemberétől 2015 novemberéig Szófiában (Bulgária) tevékenykedő bűnszervezetben való feltételezett részvételük miatt folyik büntetőeljárás. E bűnszervezet célja az volt, hogy hamis hivatalos dokumentumokat, nevezetesen személyi igazolványokat és gépjárművek vezetésére jogosító vezetői engedélyeket készítsenek, vagy e hivatalos dokumentumok tartalmát meghamisítsák. A vádirat szerint e hat személy bűnszervezetben egyesült, és a feladatokat a közös bűnös cél elérése érdekében megosztották.
- 19 Közülük egyetlen személy, mégpedig MH fejezte ki azon szándékát, hogy az ügyésszel vádalkut kíván kötni, amelyben a büntetés enyhítése fejében beismeri bűnösségét.
- 20 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szereplő információk szerint a további öt vádlott (a továbbiakban: öt vádlott) „eljárási hozzájárulását” adta az MH és az ügyész közötti vádalku megkötéséhez, kifejezetten utalva arra, hogy ez önmagában nem jelenti azt, hogy beismernék bűnösségüket, és lemondanának azon jogukról, hogy ártatlannak vallják magukat.

- 21 Az ügyész és MH között létrejött vádalkuban leírt tényállásból kitűnik, hogy MH az öt vádlottal együtt bünszervezetben vett részt. A vádalkuban valamennyi vádlottat ugyanúgy azonosítják, tehát az utónévvel, az apa nevével és a családnévvel, valamint a nemzeti azonosító számukkal. E személyek azonosításának módját illetően az egyetlen különbség abban áll, hogy MH-t ezenkívül a születési helye és ideje, lakcíme, állampolgársága, etnikai hovatartozása, családi állapota és a bünyügyi nyilvántartási adatok alapján is azonosítják.
- 22 A nemzeti eljárási szabályoknak megfelelően a vádalkut benyújtották jóváhagyásra a kérdést előterjesztő bírósághoz, amely jogosult e vádalkut módosítani.
- 23 E tekintetben e bíróságban felmerül a kérdés, hogy összeegyeztethető-e a 2016/343 irányelv 4. cikkének (1) bekezdésével az, hogy az alapügyben szóban forgó vádalkuban nem részes öt vádlottat – akikkel szemben az ügy a büntetőeljárás általános szabályai szerint zajlik –, egyértelműen és kifejezetten úgy tüntetik fel, mint a szóban forgó bünszervezet tagjait, és őket az utónévvel, az apa nevével és a családnévvel, valamint nemzeti azonosító számukkal azonosítják.
- 24 Egyrészt megjegyzi, hogy az állandó nemzeti ítélkezési gyakorlat szerint a vádalku szövege teljes egészében meg kell, hogy feleljen a vádirat szövegének, amelyben valamennyi vádlottat a bűncselekmény társtetteseként jelölik meg. Ezenkívül a bűncselekmény társtetteseinek említése nagy jelentőséggel bírhat a bűncselekmény tényállási elemeinek megvalósulása szempontjából, mivel a bolgár jog szerint bünszervezet csak akkor jön létre, ha abban legalább három személy részt vesz.
- 25 Másrészt a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a 2016/343 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése tiltja, hogy a bíróság a bűnösséget megállapító határozattól eltérő határozatban bűnösként utaljon a vádlottra. Arra vár választ, hogy úgy kell-e tekinteni, hogy az öt vádlottat – akikkel szemben az ügy a büntetőeljárás általános szabályai szerint zajlik – bűnösként jelenítik meg, ha a hivatalos bírósági határozatban a szóban forgó bűncselekmény társtetteseiként utalnak rájuk, mégpedig az utónevükkel, az apa nevével és családnévükkel, illetve nemzeti személyazonosító számukkal.
- 26 E körülmények között a Spetsializiran nakazatelen sad (szakosított büntetőbíróság, Bulgária) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:
- „Megfelel-e a 2016/343 irányelv (16) preambulumbekzdésének első mondatával és (17) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezett 4. cikke (1) bekezdése első mondatának az a nemzeti ítélkezési gyakorlat, amely előírja, hogy egy (büntetőeljárás keretében kötött) vádalku szövege a szóban forgó bűncselekmény elkövetőiként ne csupán a bűnösségét az említett bűncselekményre vonatkozóan beismerő és e vádalkut kötő vádlottra utaljon, hanem a többi, e vádalkuban részt nem vevő és bűnösségét be nem ismerő, társtettesként vádolt személyre is, akikkel szemben az ügy a büntetőeljárás általános szabályai szerint zajlik, de akik beleegyeztek, hogy az előbbi vádlott megkösse a vádalkut?”
- 27 A Bíróság elnöke 2018. június 22-i határozatával elrendelte, hogy az ügyet a Bíróság eljárási szabályzata 53. cikkének (3) bekezdése értelmében soron kívül bírálják el.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 28 Előjáróban meg kell jegyezni, hogy bár az előzetes döntéshozatal iránti kérelem kifejti, hogy az öt vádlott „eljárási hozzájárulását” adta az MH és az ügyész közötti, a bűnösségének a büntetés enyhítése ellenében történő beismerését jelentő vádalku megkötéséhez, a Bíróságot nem az azon nemzeti szabályozás uniós joggal való esetleges összeegyeztethetőségével kapcsolatban kérdezik, amely adott esetben e személyek hozzájárulásához köti a vádalku bírósági jóváhagyását.

- 29 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2016/343 irányelv 4. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az, hogy egy olyan vádalku, amelyben a vádlott a büntetés enyhítése fejében beismeri bűnösségét, és amelyet a nemzeti bíróságnak jóvá kell hagynia, a szóban forgó bűncselekmény elkövetőjeként nem csak ezt a vádlottat említi kifejezetten, hanem más vádlottakat is, akik a bűnösségüket nem ismerték be, és akikkel szemben külön büntetőeljárás van folyamatban.

A 2016/343 irányelv alkalmazhatóságáról

- 30 Előjáróban meg kell vizsgálni, hogy a 2016/343 irányelv alkalmazható-e olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben felmerültek.
- 31 Először is nem vitatott, hogy ez az irányelv időbeli hatályánál fogva alkalmazandó. E tekintetben elegendő azt megállapítani, hogy az alapügy tárgyát képező vádalkut még nem hagyta jóvá a kérdést előterjesztő bíróság, és hogy ennek esetleges jóváhagyására tehát szükségképpen a 2016/343 irányelv átültetésére nyitva álló határidő lejártát, azaz 2018. április 1-jét követően kerül sor.
- 32 Másodsor, a 2016/343 irányelv személyi hatályánál fogva is alkalmazandó. Ezt az irányelvet a 2. cikke értelmében azokra a természetes személyekre kell alkalmazni, akik büntetőeljárásban gyanúsítottak vagy vádlottak. Ezt az irányelvet a büntetőeljárás minden szakaszában alkalmazni kell, attól a pillanattól kezdve, amikor valamely személyt bűncselekmény vagy feltételezett bűncselekmény elkövetésével gyanúsítanak vagy vádolnak meg, azon határozat jogerőre emelkedéséig, amelyben véglegesen megállapítást nyer, hogy a gyanúsított vagy a vádlott elkövette-e az érintett bűncselekményt.
- 33 Márpedig az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapügyben eljárás alá vont öt személyt büntetőeljárás keretében vádolják, és hogy az adott bűncselekmény elkövetésében való bűnösségüket megállapító végleges határozatot még nem hozták meg.
- 34 Harmadszor, az említett irányelv tárgyi hatályánál fogva is alkalmazandó, mivel az alapügy tárgyát képező vádalku a 2016/343 irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében szereplő „bírósági határozatok – a bűnösséget megállapító határozatokat kivéve” kategóriájába tartozik. Egyfelől ugyanis az ügyész és a vádlott között létrejött vádalku a bíróság általi jóváhagyást követően bírósági határozatnak minősül, amint arra a főtanácsnok az indítványának 37–42. pontjában rámutatott.
- 35 Másfelől az alapügy tárgyát képező vádalku nem állapítja meg az öt vádlott bűnösségét. E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy önmagában az a tény, hogy e vádalku kimondja MH bűnösségét, nem zárhatja ki azt, hogy az öt vádlott szempontjából e határozat „a bűnösséget megállapító határozatok[on kívüli]” határozatnak minősüljön. Amint ugyanis azt a kérdést előterjesztő bíróság megjegyezte, ugyanaz a vádalku érdemi határozatnak minősülhet az azt megkötő, ezáltal abban bűnősként bemutatható személy szempontjából, azonban más vádlottak szempontjából nem, akik ilyen vádalkut nem kötöttek. A 2016/343 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének ettől eltérő értelmezése azzal a következménnyel járna, hogy az öt vádlottat már nem illethetné meg az e rendelkezésben előírt biztosítékok. Az ilyen értelmezés ellentétben állna az irányelvnek a (9) preambulumbekkezdéséből következő céljával, azaz a büntetőeljárásban a tisztességes eljáráshoz való jog megerősítésével.

A 2016/343 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének első mondatában meghatározott kötelezettségről

- 36 A 2016/343 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének első mondata értelmében a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy egészen addig, amíg a gyanúsítottak vagy a vádlottak bűnösségét jogszerűen meg nem állapították, a bírósági határozatok – a bűnösséget megállapító határozatokat kivéve – ne utaljanak az említett személyekre úgy, mintha bűnösök lennének.

- 37 A 2016/343 irányelv (16) preambulumbekzdéséből az következik, hogy e rendelkezés célja az ártatlanság véelme tiszteletben tartásának biztosítása. Ennélfogva az ilyen bírósági határozatok e preambulumbekzdésnek megfelelően nem tükrözhetnek olyan véleményt, hogy az említett személy bünös.
- 38 Ebben az összefüggésben meg kell állapítani, hogy a 2016/343 irányelv célja – amint az az 1. cikkéből és (9) preambulumbekzdéséből kitűnik – az ártatlanság véelmének egyes vonatkozásait és a tárgyaláson való jelenlét jogát illetően a büntetőeljárásokra alkalmazandó közös minimumszabályok megállapítása (2018. szeptember 19-i Milev ítélet, C-310/18 PPU, EU:C:2018:732, 45. pont).
- 39 Ezen irányelv célja tehát, hogy megerősítse a tagállamok egymás büntető igazságszolgáltatási rendszerébe vetett bizalmát, amint az az irányelv (4), (5) és (10) preambulumbekzdéséből is kitűnik.
- 40 Bár a 2016/343 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése mérlegelési mozgásteret enged a tagállamoknak az e rendelkezés értelmében szükséges intézkedések elfogadása tekintetében, mégis – amint az az irányelv (48) preambulumbekzdéséből kitűnik – a tagállamok által nyújtott védelem szintje soha nem csökkenhet a Chartában és az EJEE-ben, többek között az ártatlanság véelmével kapcsolatban előírt standardok alá.
- 41 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az ártatlanság véelmét a Charta 48. cikke biztosítja, amely az EJEE 6. cikke (2) és (3) bekezdésének felel meg, amint az a Chartához fűzött magyarázatokból kitűnik. Ebből következik, hogy a Charta 52. cikke (3) bekezdésének megfelelően az EJEE 6. cikkének (2) és (3) bekezdését figyelembe kell venni a Charta 48. cikkének értelmezéséhez a védelem minimális szintjeként (lásd analógia útján a Charta 17. cikkét illetően: 2019. május 21-i, Bizottság kontra Magyarország [Mezőgazdasági földterületekre létesített haszonélvezeti jogok] ítélet, C-235/17, EU:C:2019:432, 72. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 42 Mivel a 2016/343 irányelv és a Charta 48. cikkére vonatkozó ítélkezési gyakorlat nem utal arra konkrétan, hogyan kell meghatározni azt, hogy valamely személy a bírósági határozatban bünösként szerepel-e, a 2016/343 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének értelmezéséhez az Emberi Jogok Európai Bíróságának az EJEE 6. cikkének (2) bekezdésére vonatkozó ítélkezési gyakorlatából kell kiindulni.
- 43 E tekintetben az Emberi Jogok Európai Bírósága megállapította, hogy az ártatlanság véelmének elve sérül, ha a vádlottra vonatkozó bírósági határozat vagy hivatalos nyilatkozat – jogerős elítélés hiányában – olyan egyértelmű nyilatkozatot tartalmaz, amely szerint az érintett személy elkövette a szóban forgó bünccselekményt. Ebben az összefüggésben ez a Bíróság kiemelte az igazságügyi hatóságok által használt kifejezések, valamint megfogalmazásuk konkrét körülményeinek, illetve a szóban forgó eljárás jellegének és körülményeinek fontosságát (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2014. február 27., Karaman kontra Németország, CE:ECHR:20140227JUD001710310, 63. §).
- 44 Az említett Bíróság elismerte, hogy az összetett büntetőeljárásokban, amelyek több olyan gyanúsított ellen folynak, akiknek a felelősségét nem lehet egyetlen eljárásban elbírálni, előfordulhat, hogy a vádlottak bünösségének értékelése érdekében a nemzeti bíróságnak szükségképpen említést kell tennie harmadik személyek részvételéről, akiknek a felelősségét esetleg külön eljárásban fogják elbírálni. Ugyanakkor pontosította, hogy amennyiben harmadik személyek érintettségére vonatkozó tényekre kell hivatkozni, az eljáró bíróságnak kerülnie kell, hogy több információt közöljön, mint ami az előtte folyamatban lévő eljárásban vádolt személyek büntetőjogi felelősségének elemzéséhez szükséges. Ezenkívül ugyanezen Bíróság hangsúlyozta, hogy a bírósági határozatok indokolását olyan módon kell megfogalmazni, hogy elkerülhető legyen az érintett harmadik személyek bünösségének idejekorán történő megállapítása, ami veszélyeztetheti az ezen személlyel szemben felhozott vádaknak egy külön eljárásban történő méltányos elbírálását (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2014. február 27., Karaman kontra Németország, CE:ECHR:20140227JUD001710310, 64. és 65. §; lásd még: EJEB, 2016. február 23., Navalnyy és Ofitserov kontra Oroszország, CE:ECHR:2016:0223JUD004663213, 99. §).

- 45 Tekintettel erre az ítélkezési gyakorlatra, és amint arra lényegében a főtanácsnok is rámutatott indítványának 91. pontjában, a 2016/343 irányelv 4. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, ha az olyan vádalku, mint amelyről az alapügyben szó van, amelyet a nemzeti bíróságnak jóvá kell hagynia, megemlíti a vádalkut kötő és ezáltal a bűnösségét beismerő vádlotton kívüli vádlottak elkövetésben való részvételét, akiknek a felelősségét külön eljárásban fogják elbírálni, és őket azonosítja, feltéve hogy egyrészt ez az említés szükséges a vádalkut kötő személy büntetőjogi felelősségének elemzéséhez, másrészt pedig, hogy a vádalku egyértelműen megjelöli, hogy az említett vádlottak ellen külön eljárás van folyamatban, és hogy bűnösségüket jogszerűen nem állapították meg.
- 46 E tekintetben annak vizsgálatához, hogy az ártatlanság véelmét tiszteletben tartották-e, a bírósági határozatot az indokolásával együtt kell megvizsgálni, és figyelembe kell venni azokat a sajátos körülményeket, amelyek között e határozatot elfogadták. Amint arra a Bizottság a tárgyaláson rámutatott, valamely bírósági határozat egyes szakaszaiban a vádlott-társak bűnösségének hiányára történő kifejezett hivatkozás kiüresedne, ha e határozat más részei alkalmasak lennének a bűnösségük idejekorán történő kifejezésére.
- 47 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy – amint azt a nemzeti jog előírja – a bünszervezet létrejöttéhez legalább három személy részvétele szükséges. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból tehát – a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálat függvényében – kitűnni látszik, hogy az alapügyben szóban forgó vádalkuban a bűncselekmény társtetteseiként vádolt öt személynek a szóban forgó vádalkuban való megemlítése szükséges volt MH bünszervezetben való részvétele miatti bűnösségének megállapításához.
- 48 Mindazonáltal úgy tűnik, hogy az alapügyben szóban forgó, a kérdést előterjesztő bíróság elé jóváhagyásra terjesztett vádalku nem jelöli meg egyértelműen, hogy az öt vádlott ellen külön-külön folyik eljárás, és hogy bűnösségüket jogszerűen nem állapították meg, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata. Ilyen pontosítás hiányában ez a vádalku e személyeket bűnösnek tüntetheti fel, noha a bűnösségüket jogszerűen még nem állapították meg, ami ellentétben áll a 2016/343 irányelv 4. cikkének (1) bekezdésével.
- 49 Márpedig az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak lehetősége van arra, hogy a nemzeti jog alapján a jóváhagyási eljárás keretében módosítsa az említett vádalku szövegét. E körülmények között ezen irányelv 4. cikkének (1) bekezdése megköveteli, hogy a szóban forgó vádalkut adott esetben csak annak akkénti módosítását követően hagyják jóvá, hogy egyértelműen jelezte, hogy az öt vádlott ellen külön büntetőeljárás van folyamatban, és hogy a bűnösségüket jogszerűen nem állapították meg.
- 50 E körülmények között az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2016/343 irányelv 4. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, hogy egy olyan vádalku, amelyben a vádlott a büntetés enyhítése fejében beismeri bűnösségét, és amelyet a nemzeti bíróságnak jóvá kell hagynia, a szóban forgó bűncselekmény elkövetőjeként nem csak ezt a vádlottat említi kifejezetten, hanem más vádlottakat is, akik a bűnösségüket nem ismerték be, és akikkel szemben külön büntetőeljárás van folyamatban, feltéve hogy egyrészt ez az említés szükséges a vádalkut kötő személy büntetőjogi felelősségének elemzéséhez, másrészt pedig, hogy a vádalku egyértelműen megjelöli, hogy az említett vádlottak ellen külön eljárás van folyamatban, és hogy bűnösségüket jogszerűen nem állapították meg.

A költségekről

- 51 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

A büntetőeljárás során az ártatlanság véelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/343 európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, hogy egy olyan vádalku, amelyben a vádlott a büntetés enyhítése fejében beismeri bűnösségét, és amelyet a nemzeti bíróságnak jóvá kell hagynia, a szóban forgó bűncselekmény elkövetőjeként nem csak ezt a vádlottat említi kifejezetten, hanem más vádlottakat is, akik a bűnösségüket nem ismerték be, és akikkel szemben külön büntetőeljárás van folyamatban, feltéve hogy egyrészt ez az említés szükséges a vádalkut kötő személy büntetőjogi felelősségének elemzéséhez, másrészt pedig, hogy a vádalku egyértelműen megjelöli, hogy az említett vádlottak ellen külön eljárás van folyamatban, és hogy bűnösségüket jogszerűen nem állapították meg.

Aláírások